

TIN TIÊU ĐIỂM:

Tài chính – Ngân hàng
Không sử dụng thanh toán tiền mặt khi góp vốn vào doanh nghiệp khác

Ngày 29/01/2015, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 09/2015/TT-BTC hướng dẫn giao dịch tài chính của doanh nghiệp theo quy định tại Điều 6 Nghị định số 222/2013/NĐ-CP ngày 31/12/2013 của Chính phủ về thanh toán bằng tiền mặt

Tại Thông tư này, Bộ Tài chính yêu cầu các doanh nghiệp không được sử dụng tiền mặt (tiền giấy, tiền kim loại do Ngân hàng Nhà nước phát hành) để thanh toán khi thực hiện các giao dịch góp vốn và mua bán, chuyển nhượng phần vốn góp vào doanh nghiệp khác. Khi thực hiện các giao dịch này, doanh nghiệp chỉ được sử dụng hình thức thanh toán bằng Séc; thanh toán bằng ủy nhiệm chi - chuyển tiền và các hình thức thanh toán không sử dụng tiền mặt khác phù hợp với quy định hiện hành.

Tương tự, hình thức thanh toán bằng Séc; thanh toán bằng ủy nhiệm chi - chuyển tiền... cũng được áp dụng với các doanh nghiệp không phải tổ chức tín dụng khi thực hiện các giao dịch vay, cho vay và trả nợ vay lẫn nhau. Các doanh nghiệp không phải tổ chức tín dụng khi thực hiện giao dịch vay, cho vay và trả nợ vay lẫn nhau bằng tài sản, đối trừ công nợ, chuyển giao nghĩa vụ nợ thực hiện theo pháp luật về doanh nghiệp.

Thông tư này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 17/03/2015.

Lao động Tăng thu nhập tháng đã đóng BHXH từ 2008 – 2013

Ngày 23/01/2015, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội đã ban hành Thông tư số 03/2015/TT-BLĐTBXH quy định mức điều chỉnh tiền lương, tiền công và thu nhập tháng đã đóng bảo hiểm xã hội (BHXH) của người lao động đang tham gia BHXH hoặc đang bảo lưu thời gian tham gia BHXH, có thời gian đóng BHXH theo chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quyết định, hưởng lương hưu, trợ cấp một lần khi nghỉ hưu, BHXH một lần hoặc bị chết mà thân nhân được hưởng trợ cấp tuất một lần từ ngày 01/01/2015 đến ngày 31/12/2015 và lao động tham gia BHXH tự nguyện hưởng lương hưu, trợ cấp một lần khi nghỉ hưu, BHXH một lần hoặc bị chết mà thân nhân được hưởng trợ cấp tuất một lần từ ngày 01/01/2015 đến ngày 31/12/2015

Theo đó, năm 2015, sẽ tăng tiền lương, tiền công và thu nhập tháng đã đóng BHXH cho người lao động trong các năm từ 2008 đến 2013; với hệ số điều chỉnh tiền lương, tiền công và thu nhập lần lượt là 1,68; 1,57; 1,44; 1,21; 1,11; 1,04, tăng từ 0,04 - 0,07 so với quy định hiện hành; riêng đối với năm 2014, 2015, tiền lương và thu nhập tháng đã đóng BHXH không thay đổi, vẫn bằng tổng tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH theo chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quy định hoặc bằng tổng thu nhập tháng đã đóng BHXH của năm đó.

Thông tư này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 09/03/2015

NHẬN ĐỊNH VỀ CHÍNH SÁCH VÀ PHÁP LUẬT:

Tạo điều kiện thuận lợi cho người dân tham gia vào các công tác xây dựng chính sách và pháp luật là biểu hiện của một xã hội dân chủ với các thiết chế tôn trọng người dân, có trách nhiệm giải trình. Nói cách khác, để người dân tham gia vào hoạt động xây dựng chính sách, quy định pháp luật chính là bảo đảm một thiết chế nhà nước “do dân và vì dân”, người dân “được biết, được bàn” vào các hoạt động chính sách. Trong số này, chúng tôi xin gửi tới Quý vị bài viết “Tham gia của nhân dân trong hoạt động lập pháp” do Luật sư Nguyễn Hưng Quang – Giám đốc NHQuang&Associates trình bày trong Hội thảo góp ý cho Dự thảo Luật Ban hành văn bản pháp luật.

Dự thảo Luật Ban hành văn bản pháp luật cho đến hiện nay đã có nhiều quy định việc tham gia của người dân trong quá trình xây dựng các quy định pháp luật. Những phân tích trong bài viết này chỉ nhằm góp ý thêm một số ý kiến nhằm hoàn thiện những quy định, thiết chế cho phép người dân được tham gia vào hoạt động xây dựng pháp luật, như sau:

1. Phạm vi đối tượng:

“Nhân dân” hay “công chúng” là những khái niệm rộng, trừu tượng. Do đó, các văn bản quy phạm pháp luật phải xác định phạm vi đối tượng của chủ thể “nhân dân” hay “công chúng”. Theo Dự thảo, đối tượng được phép tham gia vào quá trình lập pháp hiện chưa thực sự là rõ ràng. Ví dụ như việc nhân dân tham gia mang tính chủ động, tích cực thì bao gồm: “1. Cá nhân, cơ quan, tổ chức có quyền góp ý kiến về đề nghị xây dựng văn bản pháp luật, dự thảo văn bản pháp luật và thi hành văn bản pháp luật.” (Khoản 1, Điều 5). Nhưng ngay tại các khoản 2 và khoản 3 của Điều này, tham gia mang tính thụ động do cơ quan nhà nước lựa chọn, tiếp cận (phương pháp lấy ý kiến) thì hẹp hơn, chỉ có Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (MTTQ) và Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI): “2. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì tổ chức việc lấy ý kiến và phản biện xã hội đối với dự thảo văn bản pháp luật có liên quan đến ... quyền, lợi ích hợp pháp của Nhân dân; về xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, các tôn giáo và người Việt Nam ở nước ngoài” và “3. Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam chủ trì tổ chức lấy ý kiến đối với dự thảo văn bản pháp luật có liên quan đến doanh nghiệp.”.

Tại một số quy định khác trong Dự thảo lại quy định phạm vi đối tượng được phép tham gia vào quá trình xây dựng văn bản pháp luật khá rộng, như các quy định tại: Điều 47, khoản 2; Điều 72, khoản 4; Điều 80, khoản 1; Điều 84, khoản 2; Điều 89, khoản 2; Điều 93, khoản 3; Điều 94, khoản 1; Điều 97; Điều 100; Điều 157 và Điều 158. Những quy định này đã tạo ra 2 cách hiểu khác nhau: (i) có sự xung đột về phạm vi đối tượng được tham gia vào công tác xây dựng pháp luật; hoặc (ii) không có sự xung đột về đối tượng nhưng mọi đối tượng muốn được tham gia góp ý với thông qua MTTQ hoặc VCCI.

Theo quy định của Luật MTTQ 1999, “Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là tổ chức liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện của tổ chức chính trị, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội và các cá nhân tiêu biểu trong các giai cấp, các tầng lớp xã hội, các dân tộc, các tôn giáo và

người Việt Nam định cư ở nước ngoài”¹. MTTQ được tổ chức thành nhiều cấp và song song với các cấp hành chính. Vai trò tham gia xây dựng pháp luật của MTTQ được hiến định². Tuy nhiên, ngoài hệ thống cơ quan MTTQ được tổ chức từ trung ương đến địa phương thì MTTQ cũng chỉ mới tập hợp được hơn 44 tổ chức xã hội là thành viên³ trong khi thực tiễn còn có nhiều tổ chức xã hội không phải là thành viên của MTTQ. Vấn đề đặt ra làm sao bảo đảm quyền được tham gia vào quá trình xây dựng pháp luật của cá nhân công dân và các tổ chức xã hội không phải là thành viên của MTTQ được quyền tham gia vào công tác này⁴.

VCCI là một tổ chức quốc gia tập hợp và đại diện cho cộng đồng doanh nghiệp, doanh nhân, người sử dụng lao động và các hiệp hội doanh nghiệp Việt Nam⁵. Hoạt động của VCCI chủ yếu ở Hà Nội và 5 chi nhánh trên toàn quốc (Tp. Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Nghệ An, Thanh Hóa và Đà Nẵng). Trung bình hàng năm, VCCI đóng góp ý kiến khoảng 60 văn bản quy phạm pháp luật và điều ước quốc tế liên quan đến hoạt động kinh doanh, môi trường kinh doanh. Những ý kiến của VCCI được đánh giá tốt và có tính đại diện cho cộng đồng kinh doanh⁶.

Bên cạnh VCCI, một số tổ chức xã hội khác cũng đại diện cho các doanh nghiệp hoạt động kinh doanh trên lãnh thổ Việt Nam, như Hiệp hội doanh nghiệp vừa và nhỏ Việt Nam (VinaSME), Hiệp hội doanh nghiệp trẻ Việt Nam (YBA), Hiệp hội Bất động sản Việt Nam (VNREAL), Hiệp hội Xăng dầu, Hiệp hội Cao su Việt Nam, Hiệp hội Bia, rượu, nước giải khát Việt Nam, Hiệp hội các nhà đầu tư tài chính Việt Nam (VAFI). Những tổ chức xã hội này cũng tham gia nhiều vào các hoạt động góp ý đối với các văn bản pháp luật liên quan đến hoạt động kinh doanh của lĩnh vực mình, như: tài chính, bất động sản, môi trường... thì cơ quan soạn thảo thường liên hệ trực tiếp với các hiệp hội khác, như Hiệp hội các nhà đầu tư tài chính Việt Nam (VAFI), Hiệp hội Bất động sản Việt Nam (VNREAL) để có được các ý kiến chuyên môn sâu hơn.

Do vậy, các quy định tại Điều 5 nếu chỉ nhằm đến MTTQ và VCCI trong việc tập hợp, chủ trì lấy ý kiến vào các dự thảo văn bản pháp luật thì sẽ giới hạn rất nhiều các tổ chức xã hội, doanh nghiệp, luật sư và những người có kiến thức chuyên môn từ những lĩnh vực khác nhau tham gia vào hoạt động này. Hơn nữa, hạn chế của VCCI là chỉ có các văn phòng làm việc tại các đô thị lớn nên ý kiến từ các doanh nghiệp ở các địa phương xa nơi đô thị lớn vẫn còn là một hạn chế⁷.

2. Thời điểm tham gia:

Cho tới nay, chỉ có các tổ chức chính trị xã hội thuộc hệ thống MTTQVN mới có lợi

¹ Luật MTTQ, Điều 1.

² Hiến pháp 2013, Điều 84.

³ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, <http://www.mattran.org.vn/home/gioithieumt/gtc4.htm>

⁴ Xem thêm ý kiến của ông Đặng Đình Luyến – Phó Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật của Quốc hội, *Khuôn khổ của pháp luật hiện nay để tổ chức xã hội tham gia quy trình lập pháp và giải pháp hoàn thiện khuôn khổ này*, Hội thảo “Sự tham gia của các tổ chức xã hội vào quy trình lập pháp ở Việt Nam, Văn phòng Quốc hội-Konrad Adenauer Stiftung, 2014.

⁵ Dự thảo Điều lệ VCCI, ngày 05/12/2013.

⁶ Báo Pháp luật TP. Hồ Chí Minh, VCCI được tặng thưởng Huân chương lao động hạng nhất, <http://plo.vn/kinh-te/vcci-duoc-tang-huan-chuong-lao-dong-hang-nhat-494360.html>.

⁷ Law on PLNDs, Article 4.

thể về uy tín chính trị, tài chính và năng lực để có thể đề xuất các sáng kiến lập pháp cho việc soạn thảo một số văn bản pháp luật, như MTTQVN, Hội Luật gia Việt Nam, Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam, Đoàn Thanh niên cộng sản HCM, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh... Những văn bản luật được đề xuất soạn thảo như: Luật Thanh niên, Luật MTTQVN, Luật trung cầu dân ý, Pháp lệnh Cựu chiến binh...⁸ Những tổ chức chính trị này thường được tham gia vào quá trình lập pháp từ rất sớm dù theo phương pháp chủ động (trực tiếp nộp sáng kiến lập pháp hoặc nhận xét vào sáng kiến lập pháp) hay thụ động (được cơ quan nhà nước “lấy ý kiến”).

Các tổ chức xã hội khác dường như không có được cơ hội để trình các sáng kiến pháp luật của mình cho dù đã có nhiều tổ chức xã hội đã tích cực tham gia vào hoạt động góp ý với dự thảo văn bản pháp luật hoặc chính sách. Hoạt động tham gia góp ý vào văn bản pháp luật của các tổ chức xã hội hiện nay diễn ra hàng ngày trên khắp toàn quốc ở các cấp nhà nước khác nhau và với các loại văn bản pháp luật khác nhau.

Thời điểm mà các cơ quan soạn thảo tổ chức lấy ý kiến hiện nay không được thống nhất trên thực tế. Có những cơ quan soạn thảo tổ chức lấy ý kiến ngay khi có dự thảo lần đầu. Có những cơ quan tổ chức lấy ý kiến trong suốt quá trình soạn thảo, và có những cơ quan lấy ý kiến một lần và có tính thủ tục mà không quan tâm nhiều tới nội dung góp ý và thường vào giai đoạn cuối của công tác soạn thảo⁹. Do đó, thời điểm để nhân dân được tham gia vào công tác lập pháp cần phải được thống nhất tại Luật ban hành văn bản pháp luật sắp tới, bao gồm cả hai phương pháp tích cực và thụ động...

(Kỳ sau, chúng tôi tiếp tục trao đổi thêm vấn đề này liên quan đến phương thức tham gia và các loại văn bản pháp luật cần lấy ý kiến của nhân dân trong hoạt động lập pháp).

Lưu ý: Tất cả các ý kiến, nhận định và quy định được trích dẫn trong bài viết chỉ mang tính tham khảo nên không được coi đó là ý kiến pháp lý chính thức để vận dụng vào các trường hợp cụ thể. Bên cạnh đó, văn bản pháp luật được dẫn chiếu có thể đã hết hiệu lực hoặc đã được sửa đổi, bổ sung tại thời điểm Quý khách hàng tham khảo bài viết cho các tình huống phát sinh trên thực tế. Do vậy, để có được ý kiến pháp lý cho từng trường hợp một cách chính xác nhất, Quý khách hàng vui lòng liên hệ trực tiếp với chúng tôi.

⁸ Xem thêm ý kiến của ông Đặng Đình Luyện – Phó Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật của Quốc hội, *Khuôn khổ của pháp luật hiện nay để tổ chức xã hội tham gia quy trình lập pháp và giải pháp hoàn thiện khuôn khổ này*, Hội thảo “Sự tham gia của các tổ chức xã hội vào quy trình lập pháp ở Việt Nam, Văn phòng Quốc hội-Konrad Adenauer Stiftung, 2014.

⁹ Ý kiến được thu thập từ một số cuộc khảo sát của tác giả trong nghiên cứu “Quy trình tham vấn công chúng ở địa phương” với Thư viện Quốc hội tại Hà Nội, Huế, Tp. Hồ Chí Minh và Gia lai, tháng 8/2014.

**DANH MỤC VĂN BẢN MỚI BAN HÀNH TỪ NGÀY
28/01/2015 ĐẾN NGÀY 04/02/2015**

STT	Tên văn bản	Ngày ban hành
1.	Thông tư 02/2015/TT-BNNPTNT của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc hướng dẫn xây dựng đề án và phương án tổng thể sắp xếp, đổi mới công ty nông, lâm nghiệp theo Nghị định 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp	27/01/2015
2.	Quyết định 06/2015/QĐ-UBND của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về chính sách thu hút, hỗ trợ cho cán bộ, viên chức công tác tại các cơ sở y tế thuộc lĩnh vực Y tế dự phòng của Thành phố Hồ Chí Minh	27/01/2015
3.	Thông tư 03/2015/TT-BLĐTBXH của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội về việc quy định mức điều chỉnh tiền lương, tiền công và thu nhập tháng đã đóng bảo hiểm xã hội	23/01/2015
4.	Thông tư 09/2015/TT-BTC của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn giao dịch tài chính của doanh nghiệp theo quy định tại Điều 6 Nghị định 222/2013/NĐ-CP ngày 31/12/2013 của Chính phủ về thanh toán bằng tiền mặt	29/01/2015
5.	Quyết định 134/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án tái cơ cấu ngành Xây dựng gắn liền với chuyển đổi mô hình tăng trưởng theo hướng nâng cao chất lượng, hiệu quả và năng lực cạnh tranh giai đoạn 2014-2020	26/01/2015
6.	Quyết định 154/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án tổng thể xây dựng Công viên động vật hoang dã quốc gia tại tỉnh Ninh Bình	29/01/2015
7.	Quyết định 120/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án bảo vệ và phát triển rừng ven biển ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2015-2020	22/01/2015
8.	Nghị định 10/2015/NĐ-CP của Chính phủ quy định về sinh con bằng kỹ thuật thụ tinh trong ống nghiệm và điều kiện mang thai hộ vì mục đích nhân đạo	28/01/2015
9.	Quyết định 125/QĐ-BYT của Bộ Y tế về việc thực hiện kiểm tra Nhà nước về an toàn thực phẩm nhập khẩu thuộc phạm vi quản lý của Bộ Y tế	16/01/2015
10.	Thông tư 01/2015/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành Điều lệ trường cao đẳng	15/01/2015
11.	Quyết định 131/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc giao kế hoạch vốn trái phiếu Chính phủ năm 2015 thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới	23/01/2015